

Socialstyrelsen redovisar 1980: 4

Olyckor och tillbud

Medicinteknisk säkerhet

Liber distribution, Stockholm 1980, 69 s

Joel Kovel

Terapiguiden

Från psykoanalys till beteendeterapi
Prisma, Stockholm 1980, 309 s, ca
kr 81. – inkl moms

Gunnar Holmberg

Depression

Diagnos och behandling

Almqvist & Wiksell International,
Uppsala 1980, 151 s, ca kr 98. – inkl
moms

*Helena Svantesson (red), Anna-
Liisa Mäkelä & Gunnel Berglund-
Dehlin*

Barn och reumatologi

Studentlitteratur, Lund 1980, 150 s,
ca kr 77. – inkl moms

*Iris Erlöv-Abrahamsson, Kerstin
Petersson & Inger Sundwall Dahl*

Liten och lätt

– socialpediatriska aspekter

Studentlitteratur, Lund 1980, 84 s,
ca kr 39. – inkl moms

Informationsskrift från Föräldraför-
eningen för Hjärt- och Lungsjuka
Barn och Ungdomar (RHL)

Det hjärtsjuka barnet och familjen

RHL, Box 3196, 103 63 Stockholm,
Södertälje 1980, 38 s

Karin Stensland Junker

De ensamma

Natur och Kultur, Stockholm 1980,
262 s, ca kr 85. – inkl moms

Utbildningsdepartementets
normgrupp

Normer och normlöshet

Essäer om skolmoral och samhälls-
moral

LiberFörlag, Helsingborg 1980, 253
s, ca kr 50. – inkl moms

Sundhedsstyrelsen

Dødsårsagerne i Danmark året 1978

Statens Trykningskontor, Køben-
havn 1980, 168 s, Dkr 24. – + moms

Hans Esping

Sociala program

– om att utveckla och avveckla of-
fentliga åtaganden

Sekretariatet för framtidsstudier

LiberFörlag, Trosa 1980, 153 s

Ola Svensson, projektledare

Hur sårbart är Sverige?

Sekretariatet för framtidsstudier

LiberFörlag, Trosa 1980, 192 s

LiberFörlag

LiberFörlags katalog 1980

LiberFörlag, Stockholm 1980, 175 s

Jonas Widgren

Svensk invandrapolitik

Liber Läromedel, Lund 1980, 150 s,
ca kr 43. – inkl moms

Socialforskningsinstitutet. Medde-
lelse 28

Henning Friis & Per Vejrup Hansen

Pensioner og tilbagetrækning indtil år 2000

Teknisk forlag, København 1980,
103 s

Kerstin Alm & Sture Gustafson

Sociala omsorger og utveck- lingsstödda

Socialmedicin för omsorgspersonal
Natur och Kultur, Finland 1980, 127 s

Peter Hertzman & Björn Lindgren

Sjukdomarnas samhällsekon- omiska kostnader 1964–75

Institutet för hälso- och sjukvårds-
ekonomi, Lund 1980, 80 s

Svante Beckman

Långt borta och nära

Sekretariatet för framtidsstudier

LiberFörlag, Stockholm 1980, 91 s

I dagens frågor

Red: Sten Söderberg

ILO slår larm om alkohol- missbruket

Världens alkoholproblem har växt till alarmerande dimensioner kon-
staterar ILO-information. Alkohol-
haltiga drycker finns på marknaden i
långt större mängder än någon gång
tidigare. Produktionen ökar oavbrut-
et och detsamma gör den årliga
konsumtionen per invånare. Enligt
föreliggande statistik från 25 länder
har förbrukningen de senaste åren
ökat med 30 procent som lägst och
med ända upp till 500 procent.

Det har sagts och skrivits mycket
om den långsamma men säkra ned-
brytningen av människokroppens
organ som alkoholen orsakar och
om de mänskliga tragedier – bl a i
form av upplösta familjer – som hör
till följderna.

Mycket mindre vet man om det
pris som samhället får betala för att
sjukdomen sprider sig allt mer. Det
är svårt att göra en överskådlig och
korrekt bedömning av detta. Men
det finns ingen tvekan om att priset
är enormt.

En del länder har statistik som vi-
sar att 50 procent av alla lagbrott har
samband med alkoholförtäring. Al-
koholpåverkan är den viktigaste or-
saken till trafikolyckor och på fabri-
kerna beror tre av tio olyckor på
alkohol.

Den genomsnittliga årliga kon-
sumtionen av ren alkohol per invå-
nare var 1976 i USA 10,7 liter om vi
räknar med personer på 15 år eller
däröver. Ser man på konsumtions-

statistiken från andra länder får man intrycket att kostnaderna på grund av överdrivet alkoholbruk mycket väl kan vara större än i USA. Följande siffror har en del att säga:

Polen 10,8 liter, Storbritannien 11, Nederländerna 11,1, Canada 11,7, Danmark 11,8, Tjeckoslovakien 11,9, Jugoslavien 12, Irland 12,6, Belgien 13,2, Schweiz 13,2, Australien 13,7, Österrike 14,6, Västtyskland 15,8, Italien 16,8, Luxemburg 16,8, Spanien 19,3, Portugal 19,4 och Frankrike 21,3 liter.

Allt tyder på att konsumtionen sedan 1976 har ökat och att läget följaktligen har förvärrats.

Ett – minst sagt – svårt problem

Landstingsförbundet har haft kongress i Helsingborg och valt ny, övervägande s-märkt styrelse. Ordförande blev veteranen Kurt Ward. Den främsta debatten rörde alkoholproblemet, som ju under våren har aktualiserats genom flera nya kampanjer. *Landstingens tidskrift* (9-10/80) sammanfattar:

Ett gigantiskt arbete med alkoholfrågorna ligger framför landstingen och förbundet!

Den slutsatsen är rimlig efter kongressdebatten. Fyra kongresser i rad har ägnat tid åt dessa frågor. Runt om i landstingen har det praktiska arbetet på alkoholområdet intensifierats.

Och nu underströk de framförda synpunkterna, önskemålen och kraven att kampen mot alkoholskadorna kräver uthållighet, nytänkande, samarbete, engagemang, djärvhet, utbildning, fortbildning osv.

Det var en på flera sätt rannsakande överläggning. Ett 20-tal talare var i elden. Tyngdpunkten låg vid sjukvårdens uppgifter. Men naturligtvis gjordes utvecklingar, som vittnade om missbruksproblemens enorma tyngd och bredd. Eller, som Birgitta Sjöqvist (m), Värmland, sa: – Ju mer vi tränger in i frågorna desto mer svåröverskådliga blir de – –

Lika pessimistisk var Bertil Göransson (s): Ett är säkert: alkoholproblemen kan inte lösas med enkla schabloner eller på kort tid.

Alkohol och representation

Alkohol vid representation är föremål för debatt, och de långt gående förslagen gör ett ganska verklighetsfrämmande intryck, i varje fall vid sådana tillfällen då det finns utländska gäster. Sveriges socionomers riksförbund tycks ha funnit en mellanform, enligt vad som framgår av referat i *Socionomen* 11/80.

Regeringen bör rekommendera samtliga statliga myndigheter att hålla en spritfri representation. Även kommuner och landsting samt alla fackförbund/organisationer bör ha en spritfri representation. Vidare bör avdragsrätten utformas så att en spritfri representation uppmuntras.

Det anser SSR i ett yttrande över en promemoria från socialstyrelsens nämnd för alkoholförbruk.

Promemorian föreslår att representationen inom staten, kommunerna och de fackliga organisationerna bör vara alkoholfri, dvs inga alkoholhaltiga drycker alls.

SSR menar att man i första hand bör ta bort spritdrycker, men tillåta vin och öl. Kommunförbundets representant i nämnden har samma uppfattning som SSR.

SSR menar att om de åtgärder som nämnden föreslår ska få någon effekt måste de utformas så att de kan accepteras av det stora flertalet: Vi måste komma ihåg att en mycket liten andel av befolkningen är nykterister.

SSR tror vidare inte att en alkoholfri representation kan få någon positiv effekt på alkoholbruket eftersom mycket få människor ser ett alkoholfritt umgänge som ett alternativ. Det är bättre att i en första etapp påvisa att det går att minska alkoholkonsumtionen. Om det går bra kan man gå vidare med andra åtgärder, menar förbundet.

Åtminstone ett försök!

I Botkyrka kommun söder om Stockholm planerar man att direkt förse fjärrvärmenätet med värme från solfångare placerade på en yta stor som en vanlig fotbollsplan. I detta projekt deltar bl.a. Södertörns fjärrvärme AB med stöd från Svenska värmeverksföreningen, nämnden för energiproduktionsforskning (NE) och solenergiföretagens stiftel-

se Sisol, skriver Mårten Norgren i *Kommunaktuellt* (21/80).

För projektet har nu Botkyrka kommunstyrelse ställt upp med 6000 m² mark i Tumba. Där ska man placera 1500–2000 m² solfångare av olika typer och mata in värmen från dessa på det befintliga fjärrvärmenätet.

I projektet som kommer att pågå i fem år ska man studera olika system för solfjärrvärme, verkningsgrader, materialproblem, driftsäkerhet, underhåll o.dyl. Ännu har man inga uppskattningar av vad projektet kommer att kosta, men hittills har NE bidragit med 160000 kr till en förstudie.

Teoretiskt kan Södertörns Fjärrvärme AB ta in 10% solvärme på nätet utan något särskilt energilager. Men då måste man använda en yta stor som 20–30 fotbollsplaner för solfångarna.

I liten skala håller fjärrvärmebolaget redan på att utvinna solvärme i Skogås. Den anläggningen utnyttjar 120 m² solfångare som använder luft som värmemedium och kan försörja 6–8 lägenheter. Detta projekt väntas kosta ca 0,3 Mkr varav byggforskningsrådet lånar ut hälften.

Kvinnans frigörelse – visst inte!

Kvinnornas sexuella frigörelse i västvärlden under senare år har inte åtföljts av en motsvarande mänsklig, social och ekonomisk befrielse. Den traditionella uppfattningen av kvinnans roll i samhället överlever i högönsklig välmåga och enligt en rapport till FN:s kvinnokommission måste ansvaret för detta inte minst läggas på massmedierna.

Det finns åtskilliga exempel på att kvinnorrorelsernas mål antingen har missförståtts eller omtolkats av redaktörerna så att den dubbla bilden av kvinnan som å den ena sidan konsument och husmor och å den andra sidan sexobjekt kan bibehållas.

Från sexualitetens allmänning nämner rapporten att vissa publikationer – speciellt inom vecko- och månadspressen – börjat presentera män i stället för kvinnor som sexobjekt. Om redaktörerna därmed tror sig kunna medverka till att avlägsna fördomar tar de fel, säger rapporten. Bilder av män i sexuellt inbjudande positioner understryker bara den

konventionella uppfattningen av kvinnan som på alla sätt beroende av mannen.

Den ekonomiska och sociala frigörelsen som är en förutsättning för verklig jämställdhet har ersatts med sexuell frihet som i vissa massmedier utnyttjas för en till det pornografiska gränsande framställning av kvinnan som könsvarare.

Bilden av kvinnan i rollen som husmor och konsument av de varor som främst mannen skaffar hem till familjen är tydligen lika outrotlig, framgår det av rapporten som byggs på dels undersökningar som gjorts av sociologer och medieforskare över hela världen, dels material som insamlats av FN:s sekretariat och FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur, Unesco.

Det största problemet är antagligen att många kvinnor identifierar sig med en kvinnosyn som skapats av män och som medierna villigt sprider. Oavsett hur olika sätten att uppfatta kvinnan på kan vara har de ett gemensamt: hon är till för mannens skull. Det motsatta skulle vara otänkbart.

Om ekonomisk och social jämställdhet mellan könen inte skall vara lika otänkbar i verkligheten måste de populära uppfattningarna av kvinnan ändras. Och då måste både de tryckta och de elektroniska medierna gå i spetsen, framhåller rapporten till FN:s kvinnokommision.

Kost, cancer och oskyldigt socker

I senaste numret av tidskriften *Näringsforskning*, nr 2/80, behandlar professor Jan-Åke Gustafsson sambandet mellan kostintag och cancer.

Han skriver bl.a:

Enligt vissa bedömare har ca 50 procent av alla cancerfall etiologisk anknytning till kostfaktorer. I en del fall är sambanden rätt klara, i andra fall är de mer diffusa. Kosten tycks kunna predisponera för uppkomsten av cancer både genom innehåll av cancerframkallande ämnen och genom att påverka kroppens försvar mot dylika ämnen (tex genom att påverka omsättningen av främmande substanser).

Aktuella forskningsproblem är tex uppkomst av mutationsfram-

kallande ämnen vid matberedning, naturlig förekomst av cancerframkallande ämnen i livsmedel samt förekomst av ämnen i födan som kan skydda mot cancer.

Artikelförfattaren betonar att det är hög tid att detta forskningsområde prioriteras i den svenska näringsfysiologiska forskningen.

Hälsoriskerna med en stor sockerkonsumtion har diskuterats livligt under senare år. Förutom karies är det främst tre sjukdomstillstånd man velat ge en hög sackaroskonsumtion skulden för: fetma, diabetes och hjärt-kärlsjukdomar.

I en artikel i samma nummer av *Näringsforskning* behandlas denna problematik ingående av ett par norska forskare. Om sambandet mellan sackaros och karies råder det så gott som fullständig enighet. Där emot finns det inga entydiga samband med hög sockerkonsumtion och fetma. Fetma beror på för hög konsumtion av energigivande ämnen överhuvudtaget och data talar för att man äter socker istället för andra energigivande livsmedel och inte som ett tillägg.

När det gäller uppkomsten av diabetes (sockersjuka) framhåller författarna att diätstudier som utförts både på människa och rått inte ger något slutligt svar.

Fängelse för miljöbrott

I en promemoria från justitiedepartementet föreslås att miljöbrott straffbeläggs i brottsbalken (BrB). Enligt förslaget skall den som förorenar vatten eller luft så att det kan skada människor eller djur eller förorsaka andra större olägenheter kunna dömas till böter eller fängelse för miljöbrott. Lagförslaget omfattar också buller, strålning osv. Maximistraffet föreslås bli sex års fängelse.

Det var ursprungligen miljöskyddsutredningen, som i sitt delbetänkande Bättre miljöskydd I (SOU 1978: 80) föreslog kompletterande bestämmelser om miljöskydd i BrB. Som skäl anförde man bl.a. BrB:s moralbildande effekt och önskan att komma åt den typ av miljöbrott som kan hänföras till den ekonomiska brottsligheten.

Brottsförebyggande rådet, BRÅ, har inom ramen för sin översyn av lagstiftningen mot organiserad och ekonomisk brottslighet upprättat en promemoria (BRÅ PM 1979: 6) i anslutning till miljöskyddsutredningens förslag, vari man föreslår kriminalisering enligt BrB av miljöbrott.

I BRÅ-promemorian konstaterar man bl.a. att de straffbestämmelser som finns i miljölagen m.fl. specialförfattningar dels inte täcker alla miljöfarliga gärningar, dels inte tillräckligt effektivt motverkar miljöbrott.

Justitiedepartementets promemoria bygger i allt väsentligt på BRÅ:s promemoria. Man har dock gjort vissa kompletteringar och utvidgningar.

Miljövårdare drabbad av miljöskador

Till sanerings- och anpassningsåtgärder under fyra-fem månader beviljades Svenska Fläkt AB genom regeringsbeslut den 19 juni 1.2 Mkr. Därmed kommer företagets fabrik i Holmsund att kunna öppnas igen.

Bakgrunden är i korthet följande. Mellan åren 1976-1979 inträffade totalt ett 60-tal fall av en arbetsplatsrelaterad hudsjukdom vid Holmsundsfabriken. Besvaren blev till slut så stora att yrkesinspektionen i december 1979 beslöt stänga fabriken. Verkstaden står fortfarande stängd med undantag för en mindre del som sanerats. Övrig produktion sker dels i tillfälligt hyrda lokaler vid Umeå, dels i verkstäder i Jönköping och Järna.

Sammanlagt 67 personer har drabbats av hudsjukdomerna - 24 av dessa har mer varaktiga besvär.

Trots ingående forskning har man inte med bestämdhet kunnat ange orsakerna till problemen. Sedan ett liknande fall rapporterats från USA har emellertid misstankarna mot en pulverfärg stärkts. Färgen har nu bytts ut mot en ren polyesterfärg.

Arbetsarkivstyrelsen, yrkesinspektionen, Svenska Fläktfabriken och dermatologisk expertis har utarbetat ett saneringsprogram.

Enligt förarbetena till arbetsmiljölagen skall kostnaderna för arbetsmiljöåtgärder åvila produktionen. Regeringen har därför inte bedömt att någon form av statligt stöd bör

utgå för tillrättaläggande av de generella arbetsmiljöproblemen i Holmsund.

Regeringen har emellertid funnit att rehabiliterings- och stödåtgärder kommer att bli nödvändiga för de 24 arbetstagare som bedömts mer eller mindre långvarigt drabbade av hudbesvären.

Det ironiska är att det drabbade företaget till mycket stor del är engagerat i produktion för miljövården!

Ökad brottslighet i 30 år

Under de senaste 20 åren har brottsligheten visat en långsiktig tillväxt, men under 1978 och 1979 tycks en avmattning ha inträffat. Brottskurvorna låg stilla eller gick något tillbaka 1978. Året därpå fortsatte några brottstyper, t.ex. inbrott, att minska, medan andra åter började öka, särskilt bedrägerier. Oavsett detta är brottsnivån fortfarande hög. Det har förekommit tidigare att den kända brottsligheten har gått ned tillfälligt och sedan ökat igen. Den långsiktiga trenden sedan 1950-talets början innebär en ökning av brottsligheten. Detta framgår av BRÅ-rapporten "Brottsutvecklingen. Lägesrapport 1979".

Rapportens författare Rolf Dahlström ger en översikt över de polis-anmällda brotten inom grupperna våldsbrott, våldtäkt, rån, inbrott, biltillgrepp, annan stöld, bedrägeri och skadegörelse under perioden 1950–1979. Brottskategorier som inbrott och biltillgrepp gick tillbaka 1979, däremot ökade stölden ur och från fordon. Våldsbrott ligger sedan två år på oförändrad nivå. Rånen minskade i antal 1979 men skadegörelsen ökade. Antalet bedrägerier ökade också ganska kraftigt.

Inbrotten visar en markant tillbakagång med undantag för Göteborg, där dessa brott ökade 1979. Bilden är likartad om man bara betraktar bostadsinbrott eller inbrott i källare och liknande. Å andra sidan ökar i hela landet inbrott i skola, bibliotek och daghem.

Olika försök har gjorts att förklara, varför inbrotten minskat i riket och framför allt i Stockholm.

Särskilt i Stockholm anses det se-

dan ett par år råda brist på centralstimulerande medel. Denna brist tvingar missbrukare att i stället använda alkohol. Det blir billigare och minskar behovet att finansiera missbruket med inbrott.

Narkotikamissbruket är svårt att belysa med statistik. Sannolikt ändras inte omfattningen särskilt snabbt just nu. Heroinmissbruk tycks dock vara på väg att breda ut sig. Narkotikans mest uppmärksammade koppling till brott gäller dels distributionen av giftet, dels den brottslighet som har till syfte att finansiera missbruk. Heroinmissbruket, som är mycket dyrt och har en snabbt insättande obehaglig abstinens, kan befäras skapa större behov av reda pengar och medföra en förskjutning från stöld till rån. Väskryckning, plånboksstölden på arbetsplatser och prostitution är också snabbvägar till kontanter.

Bedrägerierna ökade kraftigt. Detta beror bl.a. på att många brott har upptäckts då inkomstuppgifter för bostadsbidrag har jämförts med taxeringsuppgifter. En bedrägeriform som ökar är också bedrägeri med konto- och kreditkort.

Idrottsvåld legitimt?

Var går gränserna mellan samhällets och idrottens sanktioneringssystem? Hur kan det komma sig att misshandel döms så mycket mildare på hockeyrinken än på gatan?

Den här typen av frågor håller Krister Malmsten, fiskalaspirant på Svea hovrätt, på att utreda. Han anser att brottsliga handlingar i samhället legitimeras inom idrotten, skriver *SACO-SR-tidningen* (4/80).

Det är straffbart att hoppa på en person på en vanlig allmän plats och försöka slå honom knockout. Eller att sätta in en höfttackling mot någon som står och väntar på tunnelbanan.

Men inom idrottens värld är det annorlunda. Där kan våld och misshandel ingå i spelets idé som inom boxning och ishockey. Ofta utövas också våldet utanför spelets regler, till exempel när en match är avslutad men två spelare fortsätter att slåss.

När en person blir överfallen och misshandlad har samhället klara, straffrättsliga sanktionsregler. När en hockeyspelare får en klubba i ma-

gen av motspelaren träder idrottens sanktionssystem i kraft – utvisning. Men inom idrotten finns fall där våldet eller misshandeln är så grov att allmänt åtal blir aktuellt. Gränsen mellan idrottens och samhällets sanktioneringssystem är dock oftast suddig.

Krister Malmsten, fiskalaspirant i Svea hovrätt, har börjat forska om hur straffrätten tillämpas eller skulle kunna tillämpas i idrottsliga sammanhang. Malmsten menar bland annat att inom idrotten legitimeras i och för sig brottsliga handlingar i samhället.

– Även där våldet faller helt utanför spelets regler tillämpar domstolarna ett milt synsätt. Har till exempel en spelare avstängts för misshandel får han som regel villkorlig dom och böter i stället för en månads fängelse. Samhällets och idrottens sanktioneringssystem griper in i varandra. Jag vill försöka utreda var gränserna bör gå, säger Krister Malmsten.

Kärnan i min frågeställning är: Vad är det här för typ av gärningar om de inte vore "legaliserade"? Jag vill försöka göra en analys av varför brotten tillåts inom idrotten.

Krister Malmsten utför sitt forskningsprojekt på fritiden. Därför kommer det också att ta lång tid innan projektet är klart. Det är praktiskt taget omöjligt för honom att få några stipendier till forskning så länge han har regelbunden inkomst av tjänst.

Malmsten delar upp de fall han vill undersöka i fyra grupper:

- När våldet/misshandel ingår i spelets idé och regler men ändå skulle vara straffbara om de skedde på allmän plats. Till exempel boxning eller kroppstackling i ishockey.
- När spelet inte tillåter våldet, men det ändå utövas kontinuerligt och bestraffas inom spelets ram. Till exempel knästackling eller klubba i magen på motspelaren i ishockey som leder till utvisning.
- Våld utanför spelets regler, till exempel när matchen är avslutad men två eller flera spelare fortsätter att slåss.
- När domare och publik eller spelare och publik råkar i slagsmål.

Våldet inom punkterna 1–3 leder bara i yttersta undantagsfall till åtal medan punkt 4 som regel leder till åtal fast publiken i och för sig kan vara lika mycket i affekt som spelarna.

llsket om personalmat

– Vi har rätt att kräva att staten ska vara en mönsterarbetsgivare. Därför får vi inte låta regeringen smita ifrån ansvaret för de statsanställdas måltidsservice, säger Nils Palm. Medan de privatanställda genom riksskatteverkets bestämmelser har möjlighet att få starkt subventionerade luncher på jobbet lämnas de statsanställda helt utanför dessa möjligheter, skriver *Statstjänstemannen* (4/80).

Nils Palm vet vad han talar om. Han var tidigare sekreterare i Saffh (Samarbetsdelegationen för förplägnadsfrågor). Delegationen, som tillsattes 1968 skulle bl.a. arbeta för ett bättre samarbete mellan myndigheterna ifråga om personalmåltider samt föreslå förbättringar.

Den rapport som delegationen lade fram 1974 har berörda myndigheter gjort "sitt bästa" för att gömma undan, anser Nils Palm.

– Man brydde sig inte ens om att på sedvanligt sätt låta rapporten remissbehandlas. Säg någon annan rapport eller utredning som man sopat undan på samma sätt.

Sedan Saffhs rapport lades fram har flera år gått och ingenting har hänt. Rapporten låg i någon skrivbordslåda på budgetdepartementet från 1974 (då SPN – statens personalnämnd – sände över den) till 1977 då rapporten vidarebefordrades till dåvarande statens avtalsverk. Men budgetdepartementet gav inte avtalsverket några direktiv eller någon viljeyttring om vad avtalsverket borde göra med rapporten. Nu ligger den alltså där och ingen tycks vara intresserad av att gripa sig an frågan.

Den här nonchalanta handläggningen, eller snarare bristen på handläggning, har retat upp Nils Palm så mycket att han i höstas inledde något av ett enmanskrig mot regeringen. Bland annat skrev han till konstitutionsutskottet och begärde en granskning av hur regeringen en skött ärendet.

Unik svensk hjälpstyrka

160 svenska män och kvinnor är ständigt beredda att med kort varsel rycka ut var som helst i världen där en katastrofsituation har uppstått.

De utgör den svenska FN-beredskapsstyrkans specialenhet.

Beredskapsstyrkan sorterar under arméstaben. Enligt lag är försvaret ålagt att se till att det finns en svensk beredskapsstyrka som kan rycka in vid katastrofsituationer i utlandet. Styrkan är den enda i sitt slag i världen.

Chefen för styrkan, som i nuvarande skede funnits sedan 1978, är generalmajor Magnus Bruzelius på arméstabens FN-avdelning.

– Beredskapsstyrkan kan sättas in med kort varsel vid torka, jordbävningar, cykloner eller flyktingsituationer. Omkring en månad kan det ta efter att en begäran om hjälp har kommit innan hjälpgrupperna är på plats. En hjälpinsats förbereds alltid av en planeringsgrupp, som först åker ut.

socialmedicinsk tidskrift

ISSN 0037-833 X

Prenumerationspris (inklusive moms.)

Helår kr 90:–

Studerande helår kr 50:–

Tidskriften utkommer med 10 nummer per år (därav två dubbelnummer).

Lösnummer kr 12:– (exkl. moms.)

Återgivande helt eller delvis av originalartiklar ur Smt utan angivande av källan förbjudes.

Utgivningsplan 1981

Nummer	1	2	3	4–5	6	7	8–9	10
Utkommer	27/1	24/2	24/3	28/4	16/6	15/9	5/11	8/12
Sista manusdag för annonser:	19/12	15/1	12/2	12/3	29/4	5/8	24/9	29/10

Prenumerationsavdelning:

17283 Sundbyberg

Tel. 08/98 40 44 Postgiro 1179-1

Annonsavdelning:

Maud Jacobsson, Alströmergatan 18, 112 47 Stockholm. Tel. 08/51 21 13, 51 67 60

Annonspriser:

Omslagets andra och tredje sida kr 1850, fjärde sida kr 2000,

helsida kr 1650, halvsida kr 1000, kvartsida kr 600.

Spalthöjd 210 mm, spaltbredd 70 mm,

sidans bredd (2 spalter) 150 mm.

Tryckeri: Norstedts Tryckeri, Stockholm 1980.